

N:o 65.

Af herr Alfr. Bexell, om ändring af gällande förordningar rörande en allmän hypoteksbank för riket samt de allmänna grunderna för hypoteksföreningars bildande och verksamhet.

Ehuru räntan under de senare åren betydligt sjunkit, hafva dock landets jordbrukare haft ringa eller ingen nytta deraf, ty om en jordbrukare behöfver ett lån, så får han fortfarande betala 5 à 6 % årlig ränta, äfven om han såsom säkerhet lemnar första in-teckning i egendom. Då räntan enligt nuvarande pris i penningar icke bör vara högre än $3\frac{1}{2}$ à 4 %, hvilket framgår deraf, att hypoteksbanken icke betalat mera för sitt sista lån, så visar detta, att något särdeles verksamt hinder mot räntans fallande icke förefinnes.

För min del anser jag, att orsaken till den höga räntefoten delvis ligger deruti, att jordegarna icke ega rätt att sluta sig tillsammans och upplåna penningar mot obligationer, utan vid lånebehof måste hänvända sig till allmänna hypoteksbanken, och då denna eges och disponeras af låntagare, som i dyrare tider och på lång återbetalningstid erhållit lån, så har detta till följd, att desse icke vilja lemna nya delegare lån mot lägre ränta, än de sjelfva betala.

Men häraf följer, att det monopol, som allmänna hypoteksbanken har, medför en stor och orättvis beskattning på alla de jordegare, som icke tagit lån under förutvarande dyra penningtider, men nu behöfva

låna, äfvensom att, då landets bästa säkerheter icke kunna belånas under 5 %, räntefoten i allmänhet är högre här än i de flesta andra länder, och blir häraf följd, att alla låntagare få betala högre ränta, hvilket för oss utgör ett väsentligt hinder för att kunna bestå i den nu rådande, hårda konkurrensen med andra länder.

På grund häraf anhåller jag,

det Riksdagen behagade besluta att ingå till Kongl. Maj:t med begäran om sådan ändring i gällande förordningar för Sveriges allmänna hypoteksbank samt uti de allmänna grunder, som vid hypoteksföreningars bildande och framtida verksamhet skola till efterrättelse lända, att inga hinder må finnas för nuvarande eller blifvande hypoteksföreningar eller dermed jemförliga penningeinstutioner att sjelfva ombestyra sin upplåning, om de skulle anse, att detta vore för dem fördelaktigare än att anlita hypoteksbanken.

Om remiss till utskottet anhålles.

Stockholm den 28 januari 1888.

Alfr. Bexell.
